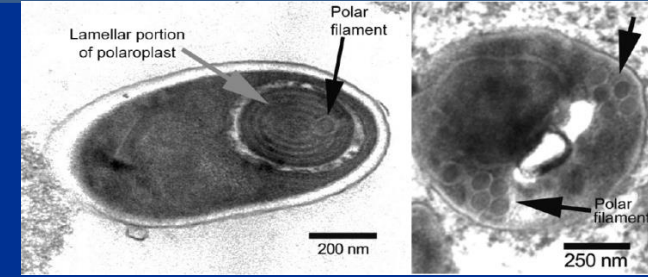

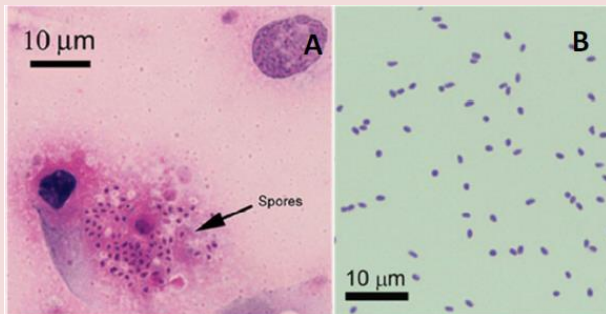
Enterocytozoon hepatopenaei (EHP)

เกิดจากเชื้อปรสิตกลุ่มไมโครสปอริเดียน

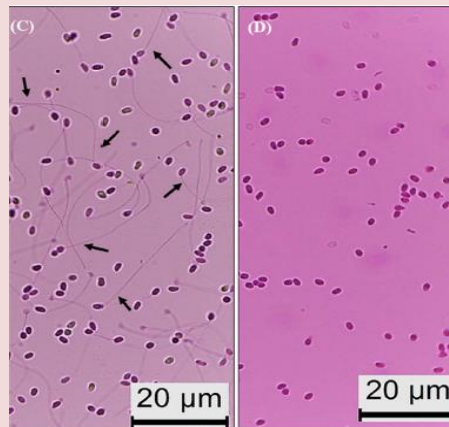
ลักษณะเชื้อ:

1. มีการสร้างสปอร์ขนาดเล็ก $1.1 \pm 0.2 \times 0.6-0.7 \pm 0.1 \mu\text{m}$ มีผนังเป็นสารกลุ่มไคติน
2. ไม่สามารถสร้างพลังงานเองได้ต้องใช้พลังงานจากกุ้ง
3. มีอวัยวะเป้าหมายที่ตับและตับอ่อนกุ้ง
4. สปอร์ของเชื้อ EHP ถูกกระตุ้นให้ออกโดยการยิง polar tube เข้าไปในเซลล์ กุ้ง การเพิ่มจำนวนของ EHP เกิดขึ้นในเซลล์
5. ติดต่อกันผ่านการเลี้ยงร่วมกัน โดยการกิน ตับกุ้งที่ตาย หรือขี้กุ้ง

การป้องกันเชื้อ:

1. ตรวจคัดกรองเชื้อ EHP ในลูกกุ้งก่อนปล่อย ด้วยวิธีพีซีอาร์หรือไตกล้องจุลทรรศน์
2. กระตุ้นให้สปอร์งอกและตายในขั้นตอนการตากบ่อนการลงกุ้ง โดยใช้พีเอช (pH) >9 เช่น ใช้ปูนร่อน
3. ขั้นตอนการเลี้ยงใช้สารฆ่าเชื้อยับยั้งการงอกของสปอร์ ได้แก่ ด่างทับทิม 15 พีพีเอ็ม หรือคลอรีน 40 พีพีเอ็ม

ลักษณะสปอร์ EHP

การจัดการในโรงเพาะและอนุบาล:

- ตรวจเชื้อพ่อแม่พันธุ์ (ตับหรือขี้กุ้ง)
- แช่แข็งอาหารสด -20°C 24 ชั่วโมง ก่อนใช้ ช่วยลดการยิงของ spore EHP
- ฆ่าเชื้อน้ำ
 - ด่างทับทิม 15 พีพีเอ็ม ยับยั้งการยิง spore 100% 15 นาที
 - คลอรีน (65%) 40 พีพีเอ็ม 15 นาที หรือ 10 พีพีเอ็ม 24 ชั่วโมง

การจัดการในฟาร์มเลี้ยง:

- ฆ่าเชื้อบ่อด้วยปูนร่อน (CaO)
 - ตากบ่อให้แห้ง ใช้ปูนร่อน โรยและคลุกเคล้ากับดิน โดยการไถพรวน อัตรา 1,000 กก./ไร่
 - ปลอ่ยน้ำเข้าเพื่อให้ปูนเกิดปฏิกิริยาเกิดความร้อน และ pH สูงขึ้นประมาณ 11-12
 - ทิ้งไว้ประมาณ 4-7 วัน ปูนร่อนจะทำปฏิกิริยากับคาร์บอนไดออกไซด์ ได้เป็น CaCO_3 เมื่อ pH เข้าสู่ปกติให้ลงจุลินทรีย์ 200-400 ลิตร/ไร่ เพื่อย่อยสลายซากจุลินทรีย์

